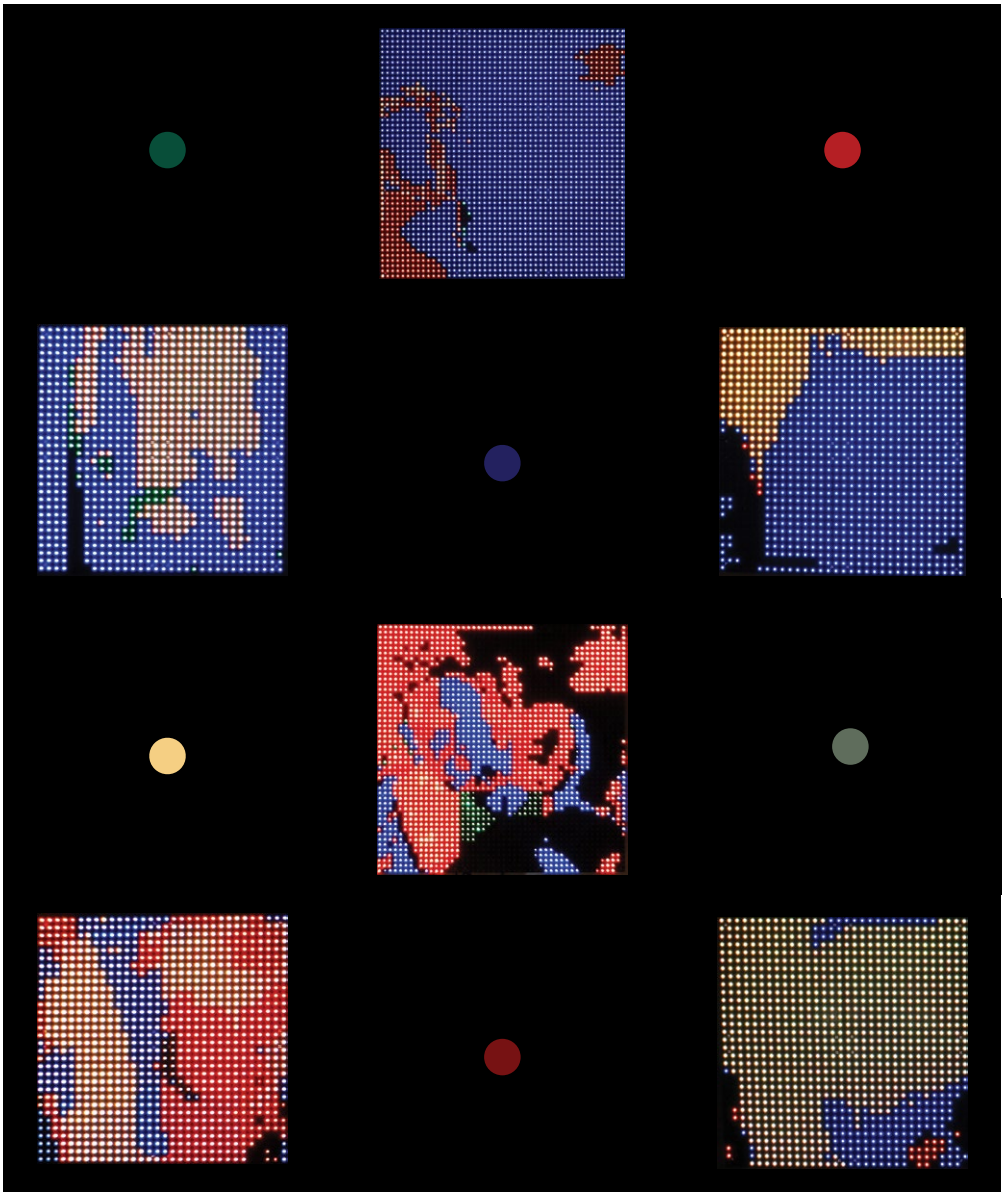

Andela Kopanja (1998) je vizuelna umetnica i istraživačica, završila je osnovne akademske studije slikarstva na Akademiji umetnosti u Novom Sadu (2021), kao i master studije na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu (2023), gde trenutno pohađa doktorske studije. Dobitnica je nacionalnih i međunarodnih stipendija, uključujući stipendiju NIO za mlade istraživače i grant Međunarodne letnje akademije likovnih umetnosti u Salzburgu. Održala je osam samostalnih izložbi i učestvovala na brojnim kolektivnim izložbama, umetničkim projektima, rezidencijama, radionicama i programima u zemlji i inostranstvu, koji su uticali na njenu svest o društveno angažovanoj umetnosti. Trenutno živi i radi u Beogradu.

Andela svoju praksu gradi na ispitivanju odnosa između čoveka i njegovog okruženja u savremenom, ali i post-antropocentričnom kontekstu. U središtu njenog rada nalaze se procesi mimikrije, adaptacije, cikličnosti i fluidnosti identiteta, kroz koje promišlja načine na koje se subjekt menja u odnosu na ubrzane i hibridne uslove savremenog života.

Minja Jovičin (1999) završila je klasične jezike u Filološkoj gimnaziji u Beogradu (2018), diplomirala je Istoriju umetnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu sa tezom „Likovna kritika Rastka Petrovića“ (2022), a master studije na istom smeru završila je sa tezom „Teret belog čoveka: umetničko svedočanstvo Rastka Petrovića o Africi“ (2023). Objavila je nekolicinu likovnih kritika i izložbenih tekstova, te je učestvovala u različitim kustoskim i istorijsko-umetničkim radionicama u sardnji sa umetnicima, muzejima i galerijama u Srbiji i regionu. Bavi se pisanjem, do sada je izdala dva dramska i tri lirski dela.

Rad je realizovan uz podršku kompanije DMV, kojoj autorke izložbe zahvaljuju na ukazanom poverenju i kontinuiranoj podršci umetničkoj produkciji.

Andela Kopanja i Minja Jovičin

UNUTAR I IZVAN MATRICE

30. JUN – 17. JUL 2026.
GALERIJA DOMA OMLADINE BEOGRAD

www.domomladine.org

Stvari kao celine nastaju i nestaju, ali su sastavljene od čestica koje su neuništive.¹

Izložba *Unutar i izvan matrice* je svojevrsno delo u proširenom polju, ukupan prostor galerije je prostorna instalacija. Noseća konstrukcija te instalacije je rad *Unutar i izvan matrice*, po kome i sama izložba nosi ime. Rad je sačinjen od pet pojedinačnih *displeja*, a svaki *displej* čini matrica (sačinjena od 250 ručno kreiranih *frejmova*, te smenjivanjem *frejmova* nastaju kratke animacije). Zarad uklapanja u date *displeje*, ručno rađeni *frejmovi* morali su da “ukrote”, tj. prilagode svoju prirodu matrici. I onda mogu postojati.

Gledam svoj rad kako postaje.

*

Priznajem autonomiju stvorenog.

*

Ono što ostaje istog inteziteta je oset.

*

Ja stvaram svet.

*

Svet me stvara.

Menjanje oblića i konstantna promena u trajanju je česta misaona preokupacija u radu Andele Kopanje, koja se odražava u kontekstu izložbe na više različitih polja. Od same promene *frejmova* (što dovodi do nikad iste instalacije), preko promene u konstrukciji, do lične intervencije u prostoru. Suvremena promena pruža osećaj suvremenog trajanja, sigurnosti unutar haosa. Ono što je sposobno da svoju prirodu “ukroti” i prilagodi stiče pravo na opstanak. Umetnik želi da očuva svoju nevinost i svoj glas, on to može učiniti jedino putem umetanja sopstva u jedine moguće okvire, kao prirodni fenomen mimikrije.

¹ Prema Empedoklu

(Kako da sačuvam sebe od promene? Samo putem promene. ²)
Svako glasnije insistiranje na svojstvenosti otvara potencijal za gubitak suštinske iskrenosti. Budući da je istina izvan kontrolisanih usmeravanja jedne pojedinačne svesti. U smislu da je umetnik (JA) stavio znak jednakosti između sebe i sveta (*svet je ja, ja sam svet*). Prihvatanjem te ideje umetnik treba da bude u stanju da se odrekne umetničkog dela kao vlasništva, ne bi li postao njen kreator. U prihvatanju matrice u koju se delo mora uklopiti, umetnik interveniše nad stvaranjem novog sveta. Koji nije iskaz, nego je život.

Jedina stvar koja se ponovila bila je nemogućnost ponavljanja. ³

Pored klasičnog kataloga, u prostoru se u različitim oblicima nalazi i tekstualno svedočenje o izložbi u vidu 250 rečenica. Jedno od tih svedočenja je audio rad u tri verzije. U prvoj verziji je monolog umetnice, u drugoj verziji je monolog kustoskinje, dok je u trećoj verziji naizmenično smenjivanje prva dva monologa koji na taj način formiraju dijalog, *paralelnu pesmu*. 250 rečenica je odgovor na 250 ručno pravljenih *frejmova*, i zajedno u prostoru preoblikuju i preispituju svoju prirodu. Kroz interaktivni deo izložbe, rečenice i *frejmovi* dobijaju zasebna značenja, van prvobitne smisaone celine, i odvajaju se od autora dela, postavši nešto drugo.

Niko nije vlasnik umetničkog dela.
*

Niko nije vlasnik ničega.
*

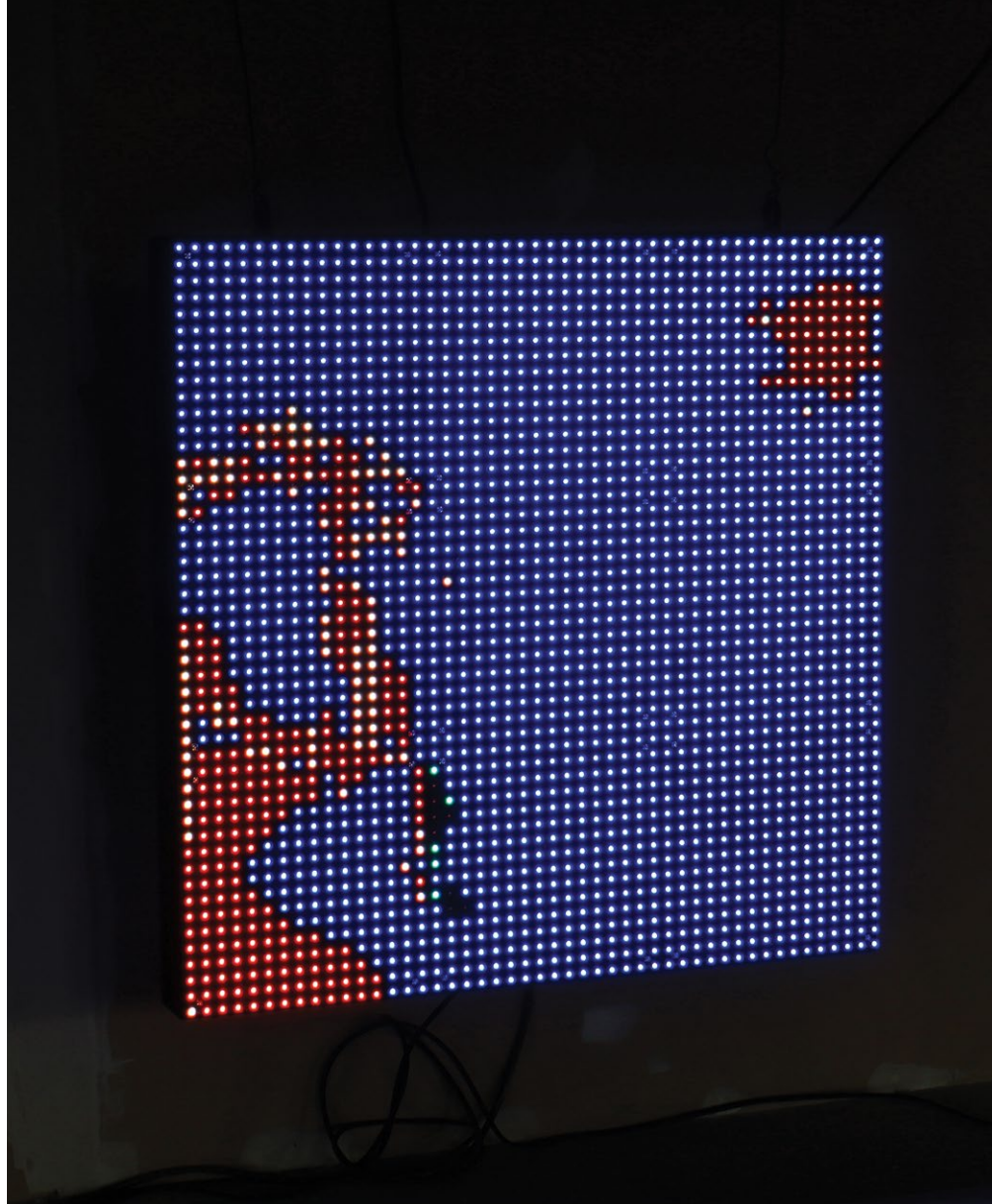
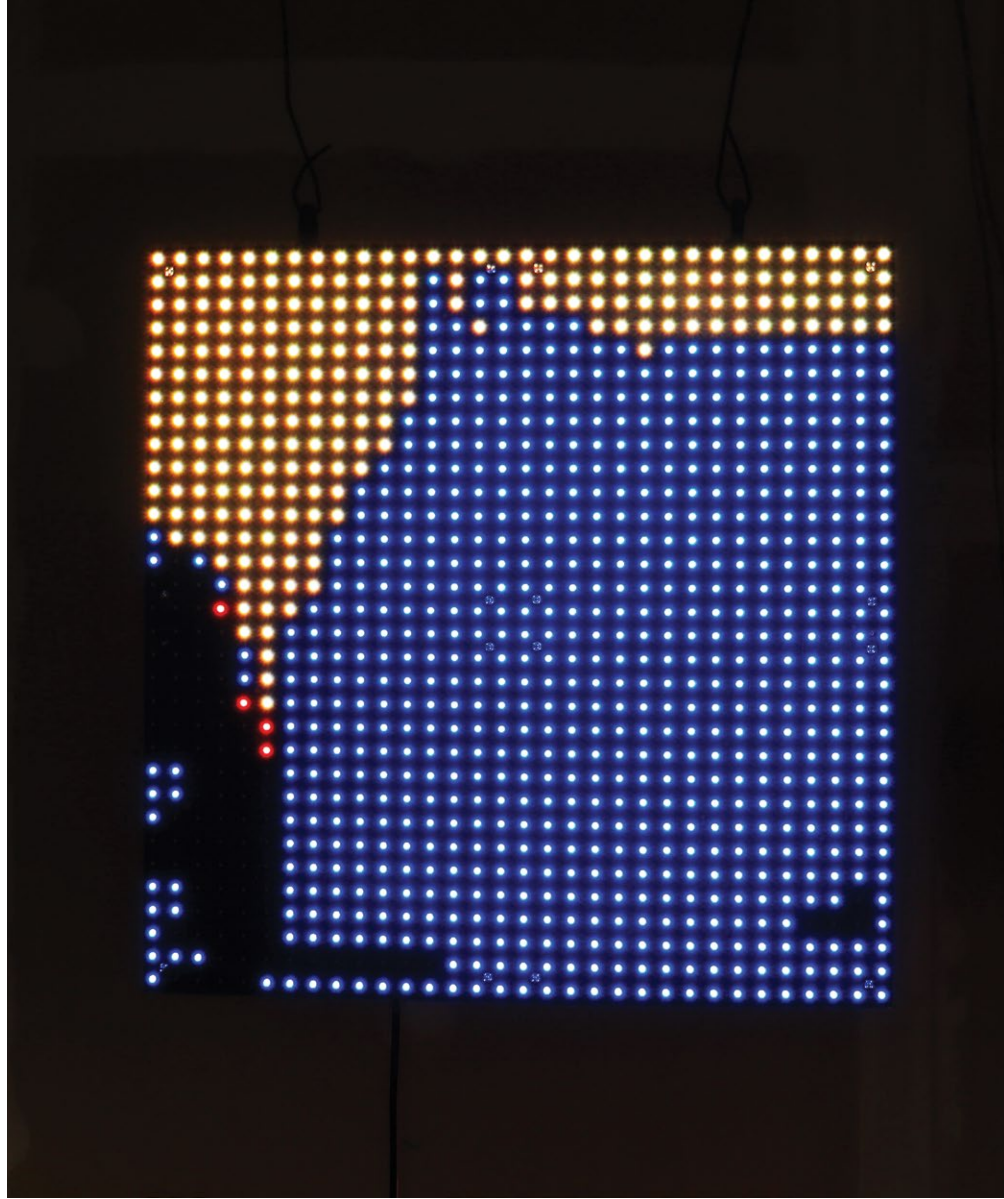
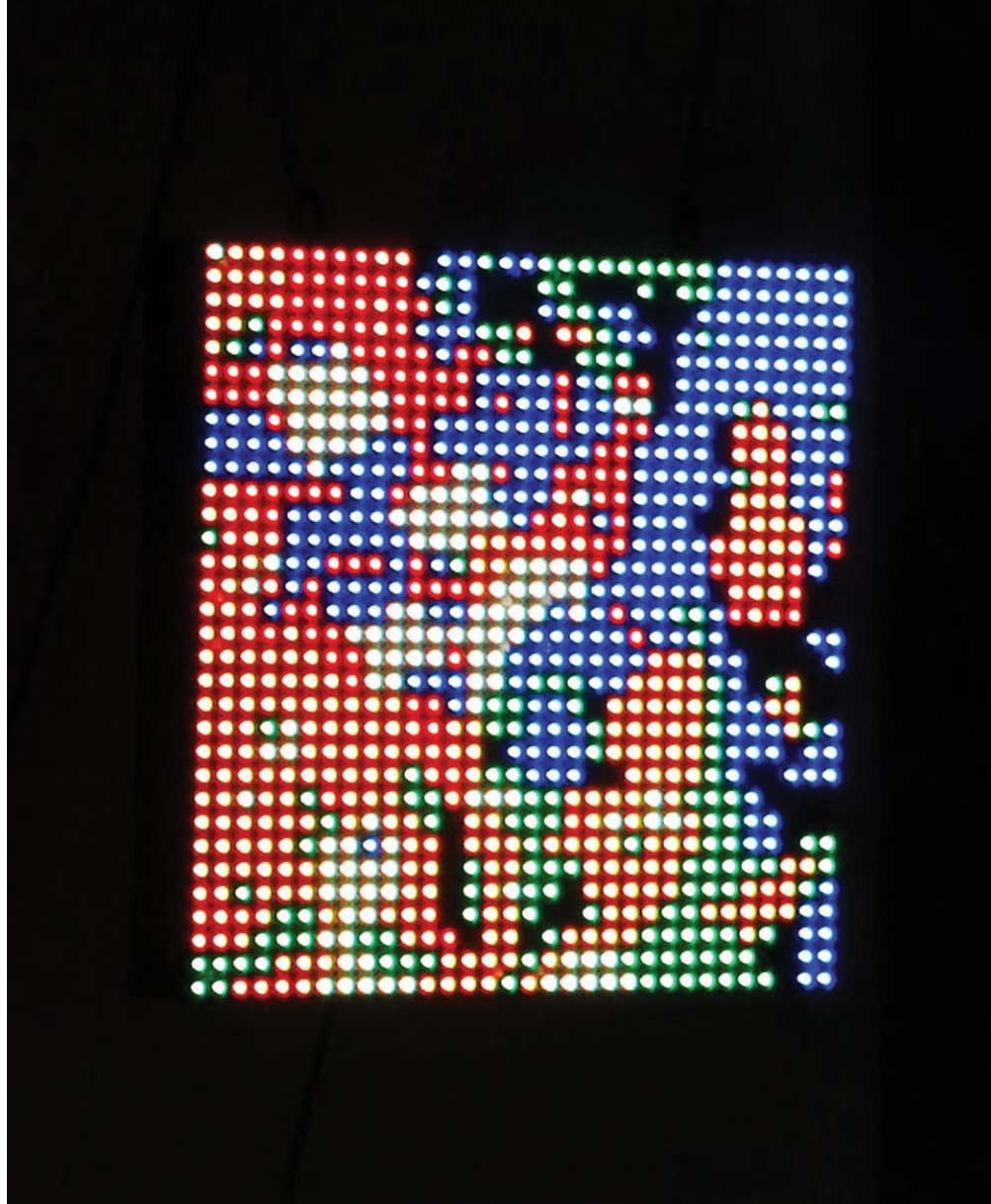
Delo nije iskaz, nego život.
*

Umetnik interveniše nad stvaranjem.
*

Sve što menja obličje, ne prestaje.
*

Što nestaje, postaje drugo.

Minja Jovičin

² Ekatarina Velika, Modro i zeleno ³ Seren Kjerkegor